

HLAVNÍ TÉMA

PŘÍLIV A ODLIV ZAMĚSTNANCŮ A DALŠÍCH PRACOVNÍKŮ Z HLEDISKA ODVODŮ

V souvislosti s aktuálním děním na Ukrajině dochází ke značnému odlivu ukrajinských pracovníků. Řada pracovníků odjíždí na Ukrajinu, ať již bránit svou vlast dobrovolně či z důvodu, že jim byl doručen povolávací rozkaz.

S migrační vlnou směřující do evropských zemí lze rovněž očekávat nárůst zájemců o zaměstnání. Tuto skutečnost si uvědomují též zákonodárci, kteří se snaží na danou situaci rychle reagovat. Aktuální potřeba rychlého řešení odcházení stávajících pracovníků a příchodu pracovníků nových s sebou nese celou řadu otázek. Zaměstnávání, ať již se jedná o cizince či nikoliv, s sebou nese řadu povinností zejména ve vztahu k orgánům státní správy, konkrétně povinnosti hradit pojistné na veřejném zdravotním pojištění a pojistné na sociální zabezpečení, kterým se věnujeme v tomto článku.

V současné situaci lze předpokládat, že odliv stávajících zaměstnanců může nastat v důsledku několika skutečností. První skutečností, která přichází v úvahu je, že byl zaměstnanci doručen povolávací rozkaz. Další možností je, že zaměstnanci sice nebyl povolávací rozkaz doručen, avšak tento se z vlastní iniciativy rozhodl práci přerušit a dočasně z České republiky odcestovat. Druhá jmenovaná situace, kdy zaměstnanec přestal vykonávat práci a nedoložil existenci jiné důležité osobní překážky v práci ve smyslu ustanovení § 199 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „ZP“), opravňuje zaměstnavatele k jednostrannému ukončení pracovního poměru. První situace je však složitější, a právě na ní se nyní zaměříme.

V případě, že byl zaměstnanci doručen povolávací rozkaz a zaměstnanec svému zaměstnavateli jeho existenci náležitým způsobem prokáže, pak lze takovou překážku vnímat jako jinou důležitou osobní překážku v práci ve smyslu ustanovení § 199 odst. 1 ZP, za kterou zaměstnanci ze zákona nenáleží náhrada mzdy. Taková důležitá osobní překážka v práci však nemá za následek skončení pracovního poměru.

Lze tak uzavřít, že v případě, kdy byl zaměstnanci doručen povolávací rozkaz, jeho doručení

zaměstnanec zaměstnavateli náležitě prokázal, čímž prokázal existenci shora uvedené jiné důležité osobní překážky v práci, pak i přes skutečnost, že zaměstnanec práci nevykonává a není mu poskytována náhrada mzdy nebo platu, nemá tato skutečnost vliv na povinnost zaměstnavatele odvádět pojistné na veřejném zdravotním pojištění v předepsané výši, jak je podrobně rozebráno dále.

Veřejné zdravotní pojištění

V případě zdravotního pojištění upravuje povinnosti pojištěnců a zaměstnavatelů zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále jen „ZovZP“), a podrobnosti odvodu pojistného pak zákon č. 592/1992 Sb., zákon České národní rady o pojistném na veřejném zdravotním pojištění (dále jen „ZovPVZP“).

Dle ZovZP platí, že pojištěncem je mimo jiné zaměstnanec zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky. Pojištěnci-zaměstnanci vzniká povinnost platit pojistné dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání. Na to je navázána povinnost zaměstnavatele platit část pojistného za své zaměstnance, která vzniká taktéž dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání a zaniká dnem skončení zaměstnání, přičemž za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení pracovního poměru. V případě zaměstnanců vykonávajících práci na základě dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce pak tato povinnost zaměstnavateli vzniká dnem, ve kterém poprvé po uzavření dohody o pracovní činnosti zaměstnanec začal vykonávat sjednanou práci, a za den ukončení zaměstnání se považuje den, jímž uplynula doba, na kterou byla tato dohoda sjednána.

Zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance. Současně je na zaměstnavatele přenesena povinnost odvodu části pojistného, které je povinen hradit sám zaměstnanec. Tuto část pojistného hradí zaměstnavatel formou srážky ze mzdy nebo platu zaměstnance.

Povinnost zaměstnavatele hradit pojistné na zdravotním pojištění za své zaměstnance trvá po celou dobu trvání pracovního poměru.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jakub Michal | Advokátní kancelář Matzner Legal

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Možnosti předčasného ukončení smlouvy na dobu určitou podle obecných ustanovení občanského zákoníku

Předkupní právo nájemce k bytové jednotce dle § 1187 občanského zákoníku

Zastavování bezvýsledných exekucí

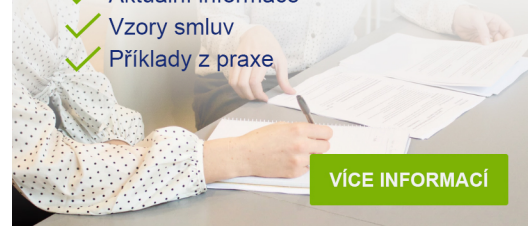
Evropský Jednotný Patent se blíží

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR PERSONALISTIKA

Uspadňuje práci personalistům a pracovníkům, kteří zpracovávají personální agendu.

- ✓ Aktuální informace
- ✓ Vzory smluv
- ✓ Příklady z praxe

STRUČNĚ

POTŘEBUJE P. O. K ZAVEDENÍ KAMEROVÉHO SYSTÉMU SOUHLAS?

Ochrana osobnosti člověka patří mezi základní lidská práva. Zásadní právní úprava je uvedena v čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.). Podle tohoto ustanovení může každý občan činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb. (dále obč. zák.), vychází v § 81 a násl. ze základních ústavních práv člověka na ochranu jeho osobnosti.

[celý článek](#)

PROHLÁŠENÍ VLASTNÍKA A JEHO NÁLEŽITOSTI PRAKTICKY

Prohlášení vlastníka slouží k rozdělení celistvého vlastnického práva k nemovité věci (domu) na vlastnické právo k jednotkám (zejména bytům). V tomto článku si na jednoduchém modelovém příkladu rozebereme náležitosti takového prohlášení vlastníka. V tomto článku předpokládáme, že existuje rodinný dům, ve smyslu vyhlášky o obecných požadavcích na využívání území (tj. dům má nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní podlaží a jedno podzemní podlaží a podkroví), nejedná se tedy o bytový dům.

[celý článek](#)

PRÁVA CESTUJÍCÍCH V LETECKÉ DOPRAVĚ

Na jaké náhrady a pomoc mají cestující v letecké dopravě nárok v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů? Důležitým právním předpisem v oblasti letecké dopravy je nařízení č. 261/2004, kterým se stanovují společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Aby bylo možné žádat kompenzaci za zpoždění letu dle nařízení č. 261/2004, je nutné, aby byl let operován alespoň jedním z dále uvedených způsobů.

[celý článek](#)

Z důvodu současného dění na území Ukrajiny v posledních dnech přibývá v České republice počet uprchlíků z Ukrajiny, který se může dále zvyšovat.

Protože lze předpokládat zájem ukrajinských občanů o zaměstnání po dobu jejich pobytu v České republice, přinášíme Vám v tomto článku přehled, jak je možné pro ukrajinské občany získat zaměstnání.

Právní stav k 24. 3. 2022

Příjezd občanů Ukrajiny do České republiky

Obecně platí, že občané Ukrajiny mohou na základě svých biometrických pasů překračovat státní hranice ČR bez nutnosti vyřízení vstupního víza (bevizový styk). Občané Ukrajiny, kteří přijíždějí na území

ČR v rámci bezvízového styku, případně, jejichž krátkodobé vízum končí (v rámci 14 dnů), mají možnost si požádat o speciální dlouhodobé vízum.

Uprchlíci z Ukrajiny mohou do České republiky vstoupit na základě bezvízového styku, který jim umožňuje v České republice pobývat po dobu 90 dní. Na dobu bezvízového pobytu je důležité, aby si ukrajínští občané sjednali cestovní zdravotní pojištění. Zároveň mají v případě ubytování v soukromí povinnost zaregistrovat se na Policii ČR, a to do 30 dnů (došlo k prodloužení) ode dne vstupu na území. Pokud se nejedná a ubytování v soukromí, tuto registraci vyřizuje ubytovatel.

Dále mohou přicestovat ukrajínští občané na základě krátkodobého víza či se mohou vrátit občané, kteří mají v České republice dlouhodobý pobyt.

Pokud by nastala situace blízkého konce platnosti krátkodobého víza bez možnosti prodloužení a odcestování, mohou se ukrajínští občané ve čtrnácti dnech před skončením platnosti krátkodobého víza

dostavit na pracoviště odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, kde bude vydáno speciální dlouhodobé vízum. Prodloužení dlouhodobého pobytu se řeší standardní cestou.

Od 25. 2. 2022 Ministerstvo zdravotnictví ČR zrušilo povinnost pro občany Ukrajiny přijíždějící do ČR cestou z Ukrajiny, vyplňovat příjezdový formulář a mít negativní PCR či očkovací certifikát.

Dočasná ochrana

Na základě Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022 byl v České republice přijat soubor zákonů tzv. Lex Ukrajina, který s účinností od 21. 3. 2022 zavádí dočasnou ochranu pro ukrajinské občany, a to aktuálně do 31. 3. 2023. Žádost o dočasnou ochranu nahradí speciální vízum a její udělování probíhá stejným způsobem jako proces žádosti o speciální vízum.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jakub Málek | Kateřina Roučková | PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.

JUDIKATURA

ČERPÁNÍ Z ROZPOČTU EU JEN PRO PRÁVNÍ STÁTY

Čerpání finančních prostředků z rozpočtu Unie může být podmíněno dodržováním zásad právního státu ze strany členských států.

Plénium Soudního dvora zamítlo žaloby podané Maďarskem a Polskem proti mechanismu podmíněnosti, který podmiňuje čerpání finančních prostředků z rozpočtu Unie dodržováním zásad právního státu ze strany členských států. Tento mechanismus byl přijat na náležitém právním základě, je slučitelný s postupem stanoveným v článku 7 SEU a respektuje zejména meze pravomocí svěřených Unii, jakož i zásadu právní jistoty.

Dne 16. prosince 2020 přijaly Evropský parlament a Rada nařízení, které zavádí obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie v případě porušování zásad právního státu v členských státech. K dosažení tohoto cíle umožňuje nařízení Radě, aby na návrh Komise přijala taková ochranná opatření, jako pozastavení plateb z rozpočtu Unie nebo pozastavení schválení jednoho nebo více programů financovaných z tohoto rozpočtu.

Maďarsko i Polsko podaly k Soudnímu dvoru žalobu, kterou požadují zrušení tohoto nařízení. Své žaloby zakládají zejména na neexistenci náležitého právního základu ve Smlouvách o EU a FEU, na obcházení postupu stanoveného v článku 7 SEU, na překročení pravomocí Unie a na porušení zásady právní jistoty. Na podporu své argumentace odkázaly Maďarsko a Polsko na důvěrné stanovisko právní služby Rady k původnímu návrhu, který vyústil v nařízení, což Soudní dvůr nepřijal, navzdory námitkám Rady, na základě převažujícího veřejného zájmu, kterým je transparentnost legislativního procesu.

Maďarsko a Polsko se v těchto dvou věcech vzájemně podporovaly, zatímco Belgie, Dánsko, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Lucembursko, Nizozemsko, Finsko, Švédsko a Komise vstoupily do řízení na podporu Parlamentu a Rady. Na žádost Parlamentu projednal Soudní dvůr uvedené věci ve zrychleném řízení.

celý článek

SVOBODA TISKU A INTEGRITA FINANČNÍCH TRHU

Zpřístupnění vnitřní informace novinářem o připravovaném zveřejnění článku, který pojednává o zvěstech týkajících se společnosti kótované na burze, je dovolené, pokud je nezbytné k výkonu novinářské činnosti a dodržuje zásadu proporcionality.

Novinář zveřejnil na internetové stránce deníku Daily Mail dva články pojednávající o zvěstech týkajících se předložení veřejných nabídek na odkoupení cenných papírů společnosti Hermès (ze strany společnosti LVMH) a společnosti Maurel & Prom. Uvedené ceny výrazně převyšovaly ceny těchto cenných papírů na burze Euronext. V důsledku tohoto zveřejnění značně vzrostly ceny těchto cenných papírů. Krátce před zveřejněním daných článků jistí britští rezidenti zadali příkazy ke koupi dotčených cenných papírů a po zveřejnění těchto článků je prodali. Francouzský Autorité des marchés financiers (Úřad pro finanční trhy, AMF) uložil novináři peněžitou sankci ve výši 40 000 euro, protože tyto britské rezidynty informoval o připravovaném zveřejnění svých článků, a sdělil jim tak „vnitřní informace“.

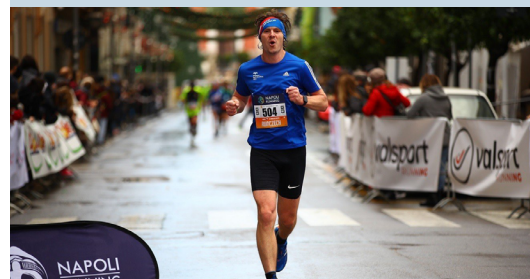
Cour d'appel de Paris (Odvolací soud v Paříži), k němuž byla podána žaloba znějící na zrušení tohoto rozhodnutí, položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku týkající se výkladu ustanovení unijního práva o obchodování zasvěcených osob. Zaprve se táže, zda informace o připravovaném zveřejnění novinového článku, který pojednává o zvěstech na trhu, může být považována za vnitřní informaci, na kterou se vztahuje zákaz takové informace zpřístupňovat. Zadruhé se Soudního dvora táže na výjimky z tohoto zákazu ve zvláštním kontextu novinářské činnosti.

Soudní dvůr uvedl, že informace o připravovaném zveřejnění novinového článku, který pojednává o zvěstech na trhu týkajících se emitenta finančních nástrojů, může představovat informaci „přesné povahy“, a tedy spadat pod pojem „vnitřní informace“, pokud zejména zmiňuje cenu, za kterou by byly cenné papíry koupeny, jméno novináře, který je pod článkem podepsán, a název tiskového orgánu, který zajišťuje zveřejnění.

celý článek

ROZHOVOR

MARTIN ŠTIKA

V souvislosti s jeho příspěvkem na Konferenci Právní prostor 2022 jsme položili pět otázek i exekutorovi Martinu Štikovi.

V příspěvku, se kterým vystoupíte na letošním Kongresu Právní prostor, se budete věnovat změnám exekučního práva, které přinesl zákon č. 286/2021 Sb. účinný od začátku letošního roku. Můžete již nyní čtenářům stručně přiblížit, co považujete za největší nedostatky této novely?

Tzv. konfuzní novela je za poslední dobu jednou z nejrozsáhlejších novel exekučního práva. Dotýká se obou hlavních pramenů exekučního práva. V úpravě občanského soudního řádu dochází ke třem významným změnám. Jsou jimi změna zápočtu výtežku, paušálně stanovená náhrada nákladů plátce mzdy a rozšíření úpravy odkladu. Jednu z nejvíce novelizovaných částí exekučního řádu představuje exekuce prodejem movitých věcí. Změnou prošel § 66 EŘ, který upravuje pravidla soupisu všech věcí povinného. Zcela nový paragraf 67 EŘ pak upravuje zvláštní limity při provedení soupisu věcí povinného. Značně byly rozšířeny i tradiční instituty jako je odklad exekuce a zastavení exekuce. Přechodná ustanovení pak upravují tzv. veřejnoprávní milostivé léto a zastavování tzv. marných bagatelních exekucí. Méně významnými novinkami je nepříliš zdařilá možnost doručování exekutorem v některých případech pouze na centrální úřední desku, kterou vede Komora.

Za jeden z nejvýznamnějších nedostatků považují, že nedošlo k přiměřenému zvýšení odměny a nákladů vyplacených exekutorovi. Současná úprava exekučního tarifu je pro zabezpečení provozu exekutorského úřadu zcela nedostatečná. Při stávajících cenách energií a paliv je místní šetření u povinného zcela neproveditelné. Exekutor vede několik let řízení. Musí investovat do zabezpečení

pokračování na straně 3

ZÁKON O STÁTNÍM ROZPOČTU

Dne 18. 3. 2022 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 57/2022 Sb. zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2022.

Zákon o státním rozpočtu, který je základním dokumentem finanční a rozpočtové politiky vlády České republiky a je přijímán každoročně, počítá na aktuální rok s celkovými příjmy ve výši 1 613 241 111 917 Kč, celkové výdaje pak mají činit 1 893 241 111 917 Kč. Schodek státního rozpočtu byl tak schválen ve výši 280 mld. Kč a má být pokryt snížením stavu na účtech státních finančních aktiv a změnou stavu státního dluhu.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

VYHLÁŠKA O STANOVENÍ VÝŠE NÁHRAD VÝDAJŮ ZA ODBORNÉ ÚKONY PROVÁDĚNÉ SÚKL

Dne 15. 3. 2022 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 53/2022 Sb. vyhláška o stanovení výše náhrad výdajů za odborné úkony prováděné Státním ústavem pro kontrolu léčiv podle zákona o návykových látkách.

Ministerstvo zdravotnictví ji vydává k provedení § 24f odst. 3 zákona o návykových látkách, přičemž maximální výše náhrad výdajů za provedení odborných úkonů v rámci jednotlivých činností a výše záloh náhrady výdajů za provedení odborných úkonů v rámci jednotlivých činností vymezuje v příloze č. 1 nové vyhlášky. Bližší specifikace příslušných odborných úkonů je předmětem druhé z příloh, způsob stanovení výše náhrady výdajů za provedení odborných úkonů v rámci jednotlivých činností je pak stanoven v příloze č. 3.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA VYHLÁŠKY UPRAVUJÍCÍ VÝŠI PRŮMĚRNÉ CENY POHONNÉ HMOTY PRO ÚČELY CESTOVNÍCH NÁHRAD

Dne 11. 3. 2022 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 47/2022 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad.

Ministerstvo práce a sociálních věcí touto novelou zvedá výši tzv. průměrné ceny pohonné hmoty pro náhradu jízdních výdajů v souvislosti s pracovní cestou u elektřiny, a sice z 4,10 Kč na 6,00 Kč za 1 kilowatthodinu. Dle vyjádření ministerstva jde o mimořádnou aktualizaci průměrné ceny elektřiny pro účely poskytování cestovních náhrad.

Své účinnosti vyhláška nabyla dnem 12. 3. 2022.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNKY

PRÁVNÍ ASPEKTY ODPOJENÍ RUSKÝCH BANK OD SYSTÉMU SWIFT

Snahou Evropské unie, Spojených států amerických i dalších států je sankcemi Rusko donutit zastavit invazi na Ukrajině. Mezi řadou ekonomických sankcí je jako neúčinnější, vedle blokády devizových rezerv Centrální banky Ruské federace, obecně uváděno odpojení bank od systému SWIFT. Cílem tohoto článku je vysvětlit, co systém SWIFT znamená, jak funguje a nastínit právní aspekty související s tímto aktuálně tolik citovaným evropským sankčním opatřením.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

JAK JE TO SE STŘETEM ZÁJMŮ V PŘÍPADĚ, KDY OBEC "SOUTĚŽÍ" ZAKÁZKU, O KTEROU SE UCHÁZÍ JEJÍ VLASTNÍ SPOLEČNOST?

Nemalé množství obcí se může dostat do specifické situace střetu zájmů, ke které dochází v případech, kdy zadavatel zadává veřejnou zakázku své vlastní společnosti. Přitom ani současný zákon o zadávání veřejných zakázek, ani Ministerstvo pro místní rozvoj nenabízí žádné vodítko, jak řešit případy, ve kterých zadavatel nemůže uzavřít smlouvu "na přímo" (tzv. in-house), ale zadávací řízení se účastní společnost majetkově propojená se zadavatelem.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

SENIORITA V ODMĚŇOVÁNÍ – ČAS PRO ZMĚNU

Česká platná právní úprava odměňování ve veřejné správě je postavena mimo jiné na důsledné aplikaci principu seniority. Ze skutečné historické analýzy vyplývá, že důvodem zavedení seniority nebyl ve střežnosti zájem na vyšší produktivě nižších úředníků, ani žádný jiný legitimní cíl ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78/ES. Režim, který alespoň ideologicky prosazoval produktivitu – socialismus, senioritu po určité experimentální fázi zrušil.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

IT, lidských zdrojů. Má řadu odpovědností (za újmu, kárnou, trestněprávní). K tomu, aby mohl vykonávat úřad, musí splnit řadu zákonných podmínek. Nemá ze zákona jinou možnost ekonomického výděleku mimo správy svého majetku a odborné činnosti. Lze říci, že exekutoři na své náklady zajišťují činnost státu, ale stát nehodlá sanovat neúspěšně vedené exekuce, na rozdíl od úhrady nákladů notářům, insolvenčním správcům či advokátům ex offa.

Je něco, za co byste v tomto ohledu bývalou vládou naopak pochválil?

Původním legislativním záměrem novely měla být reakce na společensky negativní důsledky plynoucí z tzv. mnohočetných exekucí a zavedení principu jeden dlužník – jeden místně příslušný exekutor. Přijatá úprava ovšem neobsahuje ani náznak základních obrysů původního záměru, nebo společenského zájmu. Na místo toho jsou její součástí rozsáhlá a mnohdy nesrozumitelná přechodná ustanovení, která lze souhrnně označit za „dluhovou amnestii“. Vládu a zákonodárce tak pochválit nemohu.

Z výsledků projednávání sněmovního tisku č. 545 je zřejmé, že některé pozměňovací návrhy byly navrženy a bohužel i schváleny bez potřebné míry erudice, navíc s absencí ekonomické, společenské a sociální analýzy, a bez predikce možných dopadů. Změny byly vystavěny na individuálních případech s důvodným podezřením o jejich faktické existenci, a konečný text je v podstatě opsán ze sociálních sítí – např. zaslání spisů nahraných na CD poštou.

Nová vládní koalice ve svém programovém prohlášení přislíbila, že nedávno přijaté úpravy exekucí „vyhodnotí“. Jak by podle vás měla nyní postupovat?

Očekávám, že se při legislativních změnách v těchto oblastech upustí od dosavadního populismu a bude převažovat odbornost. Doufám, že každá legislativní změna projede řádným připomínkovým procesem a Legislativní radou vlády ČR včetně nezbytného hodnocení dopadů regulace (RIA).

[celý rozhovor](#)

Mgr. Anna Matoušková | redaktorka

MONITOR

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ZÍSKEJTE PŘEHLEDNÉHO PRŮVODCE
ÚSKALÍMI GDPR

Více informací

CODEXIS

10. ročník

ODBOURNÝ KONGRES
PRÁVNÍ PROSTOR
2022

NOVÉ VIZE V PRÁVU

12. – 13. DUBNA 2022

REGISTROVAT SE